

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY
SAJÓSZENTPÉTERI KÖZPONTI ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL

Budapest, 2010. 06. 14.

Készítette:

Hórváthné Ruby Edit
közoktatási szakértő
(igazolvány száma: 008147-02)

A szakértői vélemény összefoglaló megállapítása

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Pedagógiai Programja megfelel a hatályban lévő törvényi és tartalmi szabályozóknak.

A TÁMOP 3.3.2. program keretében az intézmény pedagógiai programjába beépítésre kerültek az IPR program és a kooperatív tanulás pedagógiai elvei, szervezési és módszertani alapjai.

Az intézmény Pedagógiai Programját az általános formai követelményeknek való megfeleltetés után (Kt. 44. § (2.) fenntartói jóváhagyásra javaslom.

A szakértői vizsgálat célja

- A TÁMOP 3.3.2. program keretében Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Pedagógiai Programjának szakértése, különös tekintettel annak vizsgálatára, hogy az intézmény pedagógiai programjába beépítésre kerültek-e az IPR program és a kooperatív tanulás pedagógiai elvei, szervezési és módszertani alapjai.

A szakértői vizsgálat során alkalmazott módszerek

- Személyes konzultáció az iskola vezetésével.
- Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Pedagógiai Programjának áttanulmányozása és elemzése.
- A megvizsgált dokumentum alapján a szakértői vélemény elkészítése.

A szakértői felülvizsgálat során figyelembe vett jogszabályok és dokumentumok

- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény.
- A többször módosított 32/1997 (XL5.) MKM rendelet a nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a nemzeti etnikai kisebbségi iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- 22/2006. (V.22.) MKM rendelete Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai és iskolai oktatásának és nevelésének irányelvei.
- A többször módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről.
- OKM – Integrált Pedagógiai Rendszer.
- A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.) kormányrendelet.
- Az intézmény Alapító Okirata.

I. Általános formai megfelelés

Terület/tartalom	Igen	Hiányzik
Rendelkezésre áll-e a Pedagógiai Program elfogadása folyamatában a		
• szülői munkaközösség véleményezése		✓
• nevelőtestület <i>elfogadása</i>		✓
• diákönkormányzat <i>véleményezése</i>		✓
• kisebbségi önkormányzat <i>egyetértése</i>		✓
A pedagógiai program érvényességi idejének meghatározása.		✓
Intézkedés a pedagógiai program felülvizsgálatáról.		✓
Intézkedés a nevelési program módosításának körülményéről.		✓
Intézkedés a pedagógiai program nyilvánosságra hozatalának módjáról és elhelyezéséről.		✓
Aláírás, pecsét megléte.		✓
Az Országos szakértői névjegyzékben szereplő, az intézménytípusnak megfelelő szakterületen nyilvántartásba vett szakértő szakvéleményének megléte.	✓	

A fentiek alapján megállapítható, hogy a pedagógiai program nem tesz eleget a közoktatási törvény 44. § 2. pontjában előírt követelményének, ezért ezek pótlása, aktualizálása a fenntartói jóváhagyás előtt szükséges.

II. Törvényességi megfelelés

Az iskola pedagógiai programja Kt. 48.§ (1) a) tartalmazza:	Igen	Nem
• az iskolában folyó nevelő-oktató munka	✓	
○ pedagógiai alapelveit;	✓	
○ céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait;	✓	
• azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják	✓	
○ a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat;	✓	
○ a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat;	✓	
○ a beilleszkedési, magatartási, nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet;	✓	
○ a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységeket;	✓	
○ a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat;	✓	
○ a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot;	✓	
○ a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket;	✓	
○ a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét;	✓	
○ a szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit.	✓	

Az iskola pedagógiai programja Kt. 48.§ (1) b) tartalmazza:	Igen	Nem
• az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat, valamint azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit;	✓	
• az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit;	✓	
• az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit;	✓	
• az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit;	✓	
• a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményeit;	✓	
• a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket.	✓	

Az iskola pedagógiai programja Kt. 48.§ (3 - 4) tartalmazza:	Igen	Nem
• az intézmény egészségnevelési és környezeti nevelési programját;	✓	
• az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét, súlyát;	✓	
• az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátjait.	✓	

Megjegyzés: A törvényi előírásnak megfelelően az iskolai egészségnevelési program elkészítéséhez be kell szerezni az iskola - egészségügyi szolgálat véleményét.

Az iskola pedagógiai programja Kt. 52.§ tartalmazza:	Igen	Nem
• a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelésben, oktatásban a (3) bekezdésben meghatározott kötelező tanórai foglalkozások időtartama tíz százalékkal megemelkedik;	✓	
• egyéni foglalkozások órakerete tehetségkibontakoztatásra és hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására a (11) bekezdés alapján;	✓	
• habilitációs és rehabilitációs órakeretek felhasználása a (3) bekezdés alapján.	✓	

Az iskola pedagógiai programja a Kormány 243/2003. (XII. 17.) tartalmazza:	Igen	Nem
• a fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatokat.	✓	

A fentiek alapján megállapítható, hogy az intézmény pedagógiai programja a törvényi előírásoknak megfelel. Javaslom az iskola - egészségügyi szolgálat írásbeli véleményezésének csatolását.

III. Az intézmény Képesség - kibontakoztató Integrációs Felkészítésének Pedagógiai Rendszere

1. Az alkalmazás feltételeinek megteremtése	Igen	Nem
• Az integrációs stratégia kialakítása;	✓	
• az iskolába bekerülés előkészítése (pl. heterogén osztályok kialakítása);	✓	
• együttműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése.	✓	

2. A tanulást-tanítást segítő és értékelő eszközrendszer kialakítása	Igen	Nem
• Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek:	✓	
○ az önálló tanulási képességet kialakító programok	✓	
○ eszközjellegű kompetenciák fejlesztése	✓	
○ szociális kompetenciák fejlesztése – mentálhigiénés program.	✓	
• Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek;	✓	
○ patrónusi rendszer működtetése (pl. Útravaló program, Út a középiskolába, stb.)	✓	
• Integrációt elősegítő módszertani elemek	✓	
○ differenciálás, egyéni bánásmód	✓	
○ kooperativitás	✓	
○ drámapedagógia	✓	
○ hatékony tanuló megismerési technikák	✓	
• Műhelymunka – tanári együttműködés formái	✓	
• Háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei	✓	
• Multikulturális tartalmak	✓	
• A továbbhaladás feltételeinek biztosítása	✓	
○ pályaorientáció	✓	
○ iskolaválasztás	✓	
○ utánkövetés, az általános iskola befejezése utáni továbbhaladás segítése.	✓	

A fentiek alapján megállapítható, hogy a módosítás során az intézmény alkotó módon beépítette programjába:

- A befogadó nevelésre vonatkozó irányelveket, következetesen megjelenítve a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, etnikai kisebbséghez tartozó, sajátos nevelési igényű gyermekek differenciált fejlesztését.
- A pedagógiai intézkedések gyermekekhez igazítását, a multi- és interkulturális integráció lehetőségét, hangsúlyozva a megváltozott pedagógusszerepet.
- A család – iskola - tanuló közötti kommunikációban az együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezet megvalósítását.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére kidolgozott tanulókövetést.

A pedagógusok kulcsszerepének hangsúlyozása mellett fontos az intézmény összes dolgozójának modell nyújtása, összehangolt munkája.

IV. Összegzés

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Pedagógiai Programja áttekinthető, stílusa érthető, jól követhető, szakmai nyelvezete megfelelő, tartalma összhangban van az Alapító Okirattal.

A 2007-ben összevont öt sajószentpéteri általános iskola szakmai, szervezeti és gazdasági integrációja, programjaik összedolgozása lehetőséget teremt az egymástól tanulás célirányos fejlesztéséhez, az egységes pedagógiai gondolkodás kialakításához.

A Pedagógiai program számos olyan elemet tartalmaz, ami minden tanuló, különösen a hátrányos helyzetűek, kitüntetetten a roma diákok számára kedvező lehet. A PP külön foglalkozik az előítéleteket oldó programokkal, a heterogén osztályok kialakításának elveivel és gyakorlatával, az óvoda és iskola közötti átmenet megkönnyítésével, a továbbtanulásra való felkészítéssel.

A program korrekt módon mutatja be az integrációt elősegítő módszertani elemeket, multikulturális tartalmakat, differenciálást, egyéni bánásmódot, kooperatív tanulásszervezést, drámapedagógiát, hatékony tanuló megismerési technikákat, szöveges értékelést. A szociális hátrányok enyhítésének, az integrációs pedagógiai rendszer (IPR) iskolában betöltött szerepének külön fejezetet szánt.

A programban karakteresen megjelennek mindazon célok, feladatok, módszerek, eljárások, amelyek a kompetencia alapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási kudarcnak kitett tanulók integrációs programjának összekapcsolódását szolgálják.

Az iskola és a család közötti kapcsolatot a tantestület alapkérdésnek tekinti, ezért a szülőkkel való kapcsolattartás - a hagyományostól eltérő - formáit is említi a program. A szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés folyamatának egymásra utalt, azonos érdekű szereplői.

Az intézmény által megfogalmazott elv szerint az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, elfogadást és sok türelmet kíván mindkét féltől.

A PP-ben megfogalmazott sikerkritériumok összhangban állnak a TÁMOP 3.3.2. pályázatában előírt eredményességet mérő indikátorokkal.

A dokumentum alapján jól érzékelhető, hogy a tantestület ismeri azokat a területeket, amelyekben meg kell újítania az intézmény tevékenységét, ezért *javaslom* rögzíteni a kitűzött feladatok ütemezését az éves munkatervekben. Az intézmény vezetésének *további feladatát* jelent az egyes területeken kijelölt feladatok „kibontása”, mely biztosítja a pedagógiai program egységes értelmezését a pedagógiai gyakorlatban, megőrizve a pedagógusok módszertani szabadságát.

Az intézmény pedagógiai programja a törvényi előírásoknak megfelel, de nem tesz eleget a közoktatási törvény 44. § 2. pontjában előírt általános formai követelményeknek, ezért ezek pótlása, aktualizálása a fenntartói jóváhagyás előtt szükséges.

Az intézmény Pedagógiai Programját az általános formai követelményeknek való megfeleltetés után fenntartói jóváhagyásra javaslom.

Felhívom a figyelmet az intézményi alapidokumentumok koherenciájára. Az PP változása módosítást jelenthet az intézmény egyéb dokumentumaiban is, mint például SZMSZ, MIP, vagy Házirend.

Budapest, 2010. 06. 14.

Horváthné Ruby Edit
Közoktatási szakértő